

Helsingin Tiirakarin luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2020

Sisällys

1 Suunnitelman valmistelu.....	2
2 Alueen sijainti ja rajaus	2
3 Alueen luonnonolot ja erityisarvot	3
3.1 Luontotyypit ja kasvillisuus.....	3
3.2 Linnusto	3
4 Alueen käyttö	4
5 Uhkatekijät	6
6 Tavoitteet ja toimenpiteet	6
6.1 Maihinnousu- ja liikkumiskielto	7
6.2 Kurtturuusun torjunta	7
6.3 Pienpetojen pyynti	7
6.4 Rantaniityn hoito	8
6.5 Linnustuksen kieltäminen.....	8
6.6 Muut toimenpiteet.....	8
7 Kustannusarvio	8
8 Vaikutukset.....	9
8.1 Luontovaikutukset.....	9
8.2 Vaikutukset alueen käyttöön	10
9 Seuranta	10
Lähdeviitteet	10

Helsingin kaupunki, ympäristöpalvelut

9.11.2020

1 Suunnitelman valmistelu

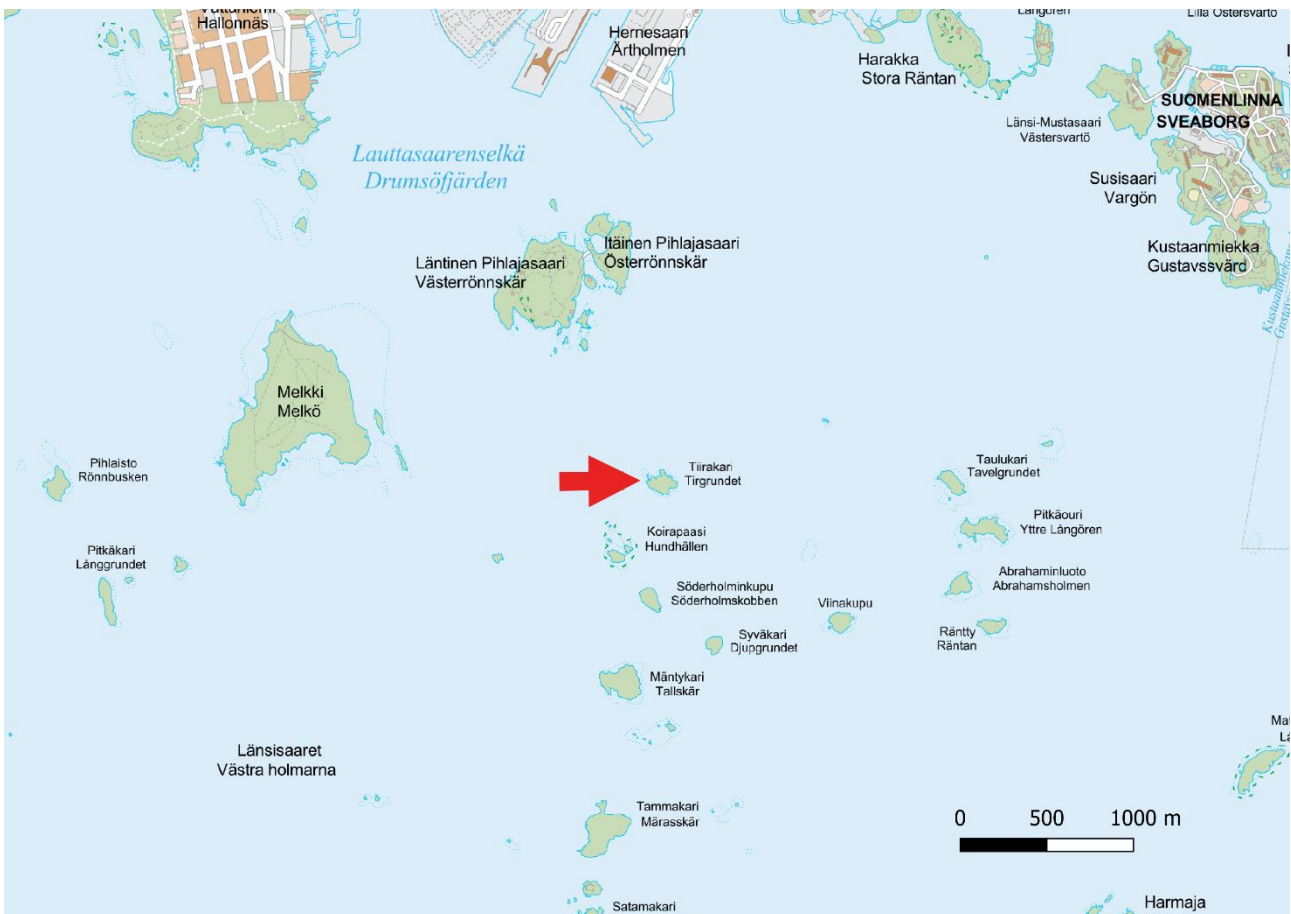
Hoito- ja käyttösuunnitelma valmisteltiin Tiirakarin luonnonsuojelualueen perustamisesityksen laatimisen yhteydessä syksyllä 2020. Suunnitelma valmisteltiin kaupungin ympäristöpalvelujen omana työnä.

Suunnitelmaa varten hankittiin alueesta uusimmat lintujen pesimätiedot ja luodolla tehtiin 14.8.2020 kasvillisuuskarttoitus, jossa kartoitettiin myös haitallisten vieraskasvilajien esiintyminen sekä havainnoitiin mahdollisia ihmisvaikutuksia (Helsingin kaupunki 2020).

Hoito- ja käyttösuunnittelun laatimisesta vastasi Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö. Työtä varten ei perustettu erikseen ohjausryhmää, mutta sen teossa tehtiin yhteistyötä kaupungin ja Staran asiantuntijoiden kanssa. Suunnitelman kirjoitti ympäristötarkastaja Jere Salminen. Ympäristötarkastaja Raimo Pakarinen osallistui lintutietojen koostamiseen. Suunnitelmaa kommentoivat projektipäällikkö Päivi Islander ylläpitopalvelujen viheralueet -yksiköstä, luontoasiantuntija Tuuli Ylikotila kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalveluiden puisto- ja viheraluesuunnittelu -yksiköstä, kalastuspäällikkö Jukka Linder liikunta- ja ulkoilupalveluiden meripalveluista sekä Antti Helakallio ja Antti J. Rautiainen Staran ympäristöhoito -yksiköstä.

Hoito- ja käyttösuunnitelmasta pyydettiin kannanotto Helsingin Merilinnustajat ry:ltä.

2 Alueen sijainti ja rajaus

Kuva 1. Tiirakarin sijainti. Pohjakartta: opaskartta, © Helsingin kaupunki, kaupunkimittausspalvelut.

Tiirakari sijaitsee Helsingin sisä- ja ulkosaariston rajan vaiheilla noin kilometri Pihlajasaarista eteläkaakkoon ja puolitoista kilometriä Melkistä länteen. Tiirakarin lähiluotoja ovat Koirakari, Koirapaasi, Söderholminkupu ja Syväkari.

Tiirakarin pinta-ala on noin 1,2 hehtaaria. Rauhoitettavaan alueeseen kuuluu luodon lisäksi 50 metriä leveä vyöhyke ympäröivää vesialuetta. Perustettavan luonnonsuojelualan pinta-ala on yhteensä 4,5 ha. Alueen sijainti on esitetty kuvassa 1 ja rajaus kuvassa 2.

3 Alueen luonnonolot ja erityisarvot

3.1 Luontotyypit ja kasvillisuus

Tiirakari koostuu pääasiassa avokallioista. Niiden lisäksi luodolla esiintyy somerikoita ja niittyjä. Luodon eteläpuoliskolla sijaitsee suuri kalliolammikko, jonka pohjoisreunalle on kertynyt ympäristöään enemmän hienojakoista maa-ainesta. Irtaimen maa-aineksen peittämille osuuksille on kehittynyt monipuolinen kasvillisuus. Siihen vaikuttaa runsas pesimälinnusto maaperää lannoittaen. Alueella tavataan luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaan silmälläpidettäviä (NT) luontotyyppisiä Itämeren kivikkoiset niittyraunat ja merenrantojen kalliolammikot (Helsingin luontotietojärjestelmä, Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit, Sitowise Oy 2019). Luodon viereinen vesialue on luoteispuolella hyvin karikkoinen.

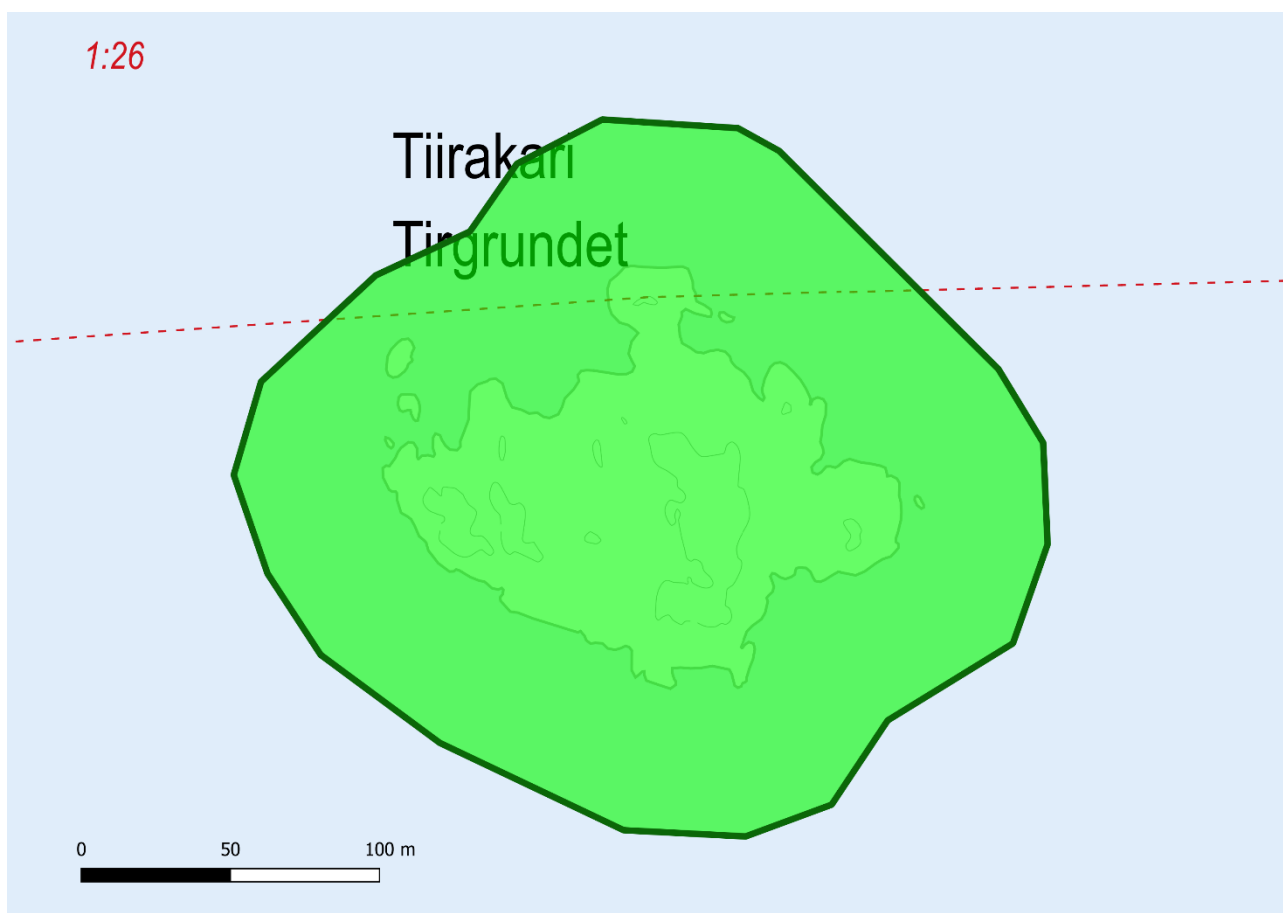
Tiirakari on pieneksi ulkoluodoksi kasvistoltaan rikas. Putkilokasveja on tavattu paikalta yli 80 lajia. Monipuolinen kasvillisuus johtuu luodon monenlaisten kasvupaikkojen mosaikista sekä runsaan pesimälinnuston aiheuttamasta lannoituksesta. Niityillä ja somerikoilla kukoistaa erikoislaatuinen lintuluotokasvisto (luonnon- ja rikkakasvien sekoitus). Lajeista erikseen mainittavia ovat vaarantunut (VU) ruskokaisla (*Blysmopsis rufa*), silmälläpidettävä pikkusappi (*Centaureum pulchellum*), hentosuolake (*Triglochin palustris*) ja merisara (*Carex mackenziei*) (Helsingin kaupunki 2020, Helsingin luontotietojärjestelmä). Kasvillisuus on säilynyt hyväkuntoisena.

Haitallisista vieraskasvilajeista Tiirakarilla tavataan yksi melko laaja kasvusto ja kaksi pienempää pensaikkaa kurturuusua (*Rosa rugosa*).

3.2 Linnusto

Alueen pesimälinnustosta ja sen muutoksista on saatavilla varsin tarkkaa tietoa, sillä luodolla pesivien lintujen parimääristä on olemassa Matti Luostarisen seuranta-aineistoa pitkältä aikaväliltä. Tiirakari muodostaa yhdessä eteläpuolisen Koirapaaden luonnonsuojelualan ja Söderholminkuvun kanssa hyvin arvokkaan saaristolintujen pesimäalueen. Linnusto on monipuolinen ja sisältää uhanalaisia lajeja. Luoto on Helsingin luontotietojärjestelmässä ensimmäisen arvoluokan tärkeä lintualue.

Tiirakarin pesimälinnustoon kuuluu muiden muassa erittäin uhanalainen (EN) haahka (*Somateria mollissima*), joka on pesinyt luodolla pitkään useiden kymmenien parien voimin. Vuonna 2020 haahkojen parimääräksi laskettiin 25. Kalalokkeja (*Larus canus*) pesii luodolla nykyään muutaman kymmenen parin kolonia. Erittäin uhanalainen selkälökki (*Larus fuscus*) ja vaarantunut (VU) harmaalokki (*Larus argentatus*) ovat pesineet viime vuosina kolmesta viiteen parina. Aikaisemmin kalalokista on havaittu jopa sadan parin pesintöjä, kun taas selkälökin parimäärä on pysytellyt pitkään suunnilleen samana. Valkoposkikihania (*Branta leucopsis*) on todettu viime vuosina noin 15 paria. Vain yksittäisiä pesiviä pareja on laskettu vuosina 2019–2020 kanadanhanhesta (*Branta canadensis*), kyhmyjoutsenesta (*Cygnus olor*) ja meriharakasta (*Haematopus ostralegus*), vuonna 2020 myös erittäin uhanalaisesta tukkasotkasta (*Aythya fuligula*). Nimestään huolimatta Tiirakarissa ei nykyään juuri tiiroja pesi.

Kuva 2. Perustettavan luonnonsuojelun rajaus. Pohjakartta: kiinteistökartta, © Helsingin kaupunki, kaupunkimittausspalvelut.

4 Alueen käyttö

Tiirakari on varattu ulkoilukäyttöön. Se on ollut niin sanottu jokamiessaari eli saari, jossa ei ole virkistyspalveluja Helsingin kaupungin toimesta. Kaupunki on pyrkinyt rajoittamaan ulkoilukäyttöä sallimalla ainoastaan mairinnousun alueelle. Rantautuminen luodolle on saattanut olla viime aikoina vähäistä, sillä kasvillisuuskartoituksen aikana elokuussa 2020 alue oli varsin siistissä kunnossa.

Tiirakari on yksi Helsingin kaupungin osoittamista merilinnustusluodoista. Merilinnustuskausi on 10.9.–31.12. Aluetta käytetään myös kalastukseen. Kaupungin verkkosivuilla luoto mainitaan erikseen heittouisteluun sopivana alueena. Lisäksi alueella on merkitystä lintujen tarkkailu- ja seurantakohteena.

Luotoa ympäröivä vesialue kuuluu Helsingin kaupungin rajaamaan tuhkan sirotusalueeseen, jolle vainajan tuhka voidaan sirotella ilman erillistä maanomistajan lupaa.

Pohjoisrannan niemellä, joka on korkean veden aikana erillinen pieni luoto, sijaitsee merenkulun turvalaite, loisto. Loistosta on tehty käyttöoikeussopimus Helsingin kaupungin kanssa. Käytöstä vastaa nykyisin Väylävirasto.

Kuva 3. Etualalla lintujen lannoittama, kallioiden väliin kehittynyt niittyjuotti, taka-alalla Tiirakarin laajin kurturuusupensaikko. Kuva: Jere Salminen.

Kuva 4. Luodon eteläpuoliskolla sijaitseva laaja kalliolammikko sekä rannalla kasvava ruovikko ja tervalepikko. Kuva: Jere Salminen.

5 Uhkatekijät

Ulkoilijoiden mairinnousu Tiirakariin heikentää todennäköisesti lintujen pesimätulosta. Myös veneily ja vesiskootterilla ajo liian lähellä luotoa voi häiritä pesimälinnustoa.

Alueen merkittävimpien kasvilajien, ruskokaislan ja pikkusapen kasvupaikka, pahasti umpeenkasvanut rantaniitty kalliolammikon pohjoisreunalla on järviruo'on (*Phragmites australis*) valtaama. Ruovikko tukahduttaa muutaman vuoden kuluessa nämä kasviesiintymät ilman elinympäristön hoitoa.

Minkki ja supikoira uhaavat Tiirakarilla pesivää linnustoa. Erityisesti minkki saa aikaan merkittävää tuhoa linnunpesissä luodolle päästessään. Kotimaisista lajeista myös kettu on mahdollinen lintujen saalistaja luodolla.

Kurturuusupensaikko uhaa lyhyellä aikavälillä luodon länsiosan somerikkoa ja hietikkoa. Pitemmällä aikavälillä kurturuus todennäköisesti valtaa kauttaaltaan ne ja osan niityistä, jos sitä ei torjuta aktiivisesti. Luodon kalliisuuden takia pensaikko ei voi levitä kovin suurelle osuudelle sen pinta-alasta, mutta monimuotoisuuden kannalta merkittävimmät osa-alueet koostuvat irtaimen maa-aineksen peittämistä kohdista. Toistaiseksi kurturuusua kasvaa Tiirakarilla yhteensä noin 200 neliömetrin laajuudella.

Kurturuusun vaikutus linnustoon on kahtalainen; se voi vähentää paljaalla maalla pesivien lajien sopivaa pesimäympäristöä, mutta toisaalta se tarjoaa suojaa merikotkan saalistukselta uhanalaiselle haahkalle ja muille vesilinnuille.

Merikotkan voimakkaasti kasvanut kanta on yleinen uhka lintuluotojen ja samalla myös Tiirakarin pesimälinnustolle. Merikotkan runsastuminen on ylittänyt suojelutavoitteet ainakin osittain tarpeettoman ruokinnan ja keinopesien rakentamisen seurauksena.

Merilinnustus ei vahingoita Tiirakarin pesimälinnustoa, mutta on haitallista paikalla syksyisin levähtäville ja ruokaileville vesilinnuille, joista osa kuuluu punaisen listan lajeihin. IUCN on arvioinut allin (*Clangula hyemalis*) maailman kannan uhanalaiseksi, ja Suomenlahden kerääntymisalueet ovat tältä kannalta merkittäviä. Metsästyslaki ja -asetus eivät rajoita riistalintujen pyyntiä niiden uhanalaisuuden perusteella.

Lisääntyessään ulkoilukäyttö saattaa aiheuttaa roskaantumista. Kesällä 2020 Tiirakari oli kasvi-inventoinnin aikana varsin siistissä kunnossa, joten toistaiseksi roskaantuminen ei liene ongelma.

6 Tavoitteet ja toimenpiteet

Hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteita ovat kohteen linnustollisen ja kasvistollisen arvon säilyttäminen. Lisäksi tavoitteena on luodon luontotyyppien luonnontilaisuuden säilyttäminen nykyisellä tasolla. Molempiin tavoitteisiin pyritään toteuttamalla alueen suojelu ja lisäksi torjumalla haitallisia vieraslajeja. Hoito- ja käyttösuunnitelma päivitetään tarvittaessa kymmenen vuoden välein.

Luontoarvojen turvaamiseksi tarvittavat toimenpiteet ovat:

1. Mairinnousun ja lähestymisen kieltäminen lintujen pesimäajaksi (1.4.–15.8.)
2. Kurturuusun torjunta
3. Haitallisten pienpetojen pyynti
4. Rantaniityn hoito
5. Linnustuksen kieltäminen

6.1 Maihinnousu- ja liikkumiskiello

Maihinnousua ja liian lähellä luotoa liikkumista rajoitetaan perustamalla Tiirakariin luonnonsuojelualue. Itse luodon lisäksi sen ympäriltä rauhoitetaan lintujen pesimäajaksi 50 metrin levyinen vyöhyke. Yleisesti lintuluotojen suojelussa käytettyä, 25 metrin suojavyöhykettä leveämpi vyöhyke, on hyödyllinen ainakin äänekkäimpien vesillä liikkumisen muotojen haittojen vähentämiseksi. Luonnonsuojelualan perustamisen jälkeen luodolle pystytään vähintään kaksi vakiomuotoista, rauhoituksesta tiedottavaa taulua.

Rauhoituksen lisäksi tarvittaisiin myös säännöllistä luonnonsuojelualan valvontaa. Toistaiseksi kaupungilla ei ole kuitenkaan käytössään saaristossa liikkuvaa luontovalvojaa.

6.2 Kurtturuusun torjunta

Kurtturuusun torjunnan tavoitteena on lajin hävittäminen luodolta. Torjuntatoimenpiteet on ajoitettava loppukesään, jotta toimenpiteet eivät häiritsisi lintujen pesintää. Tämä heikentää käyttökelpoisten torjuntamenetelmien tehoa. Kurtturuusun hävittäminen Tiirakarilta voi olla mahdollista kitkemällä pensaat juurineen. Raivausjäte kuljetetaan heti pois paikan päältä ja toimitetaan jäteasemalle.

Kurtturuusupensaat leikataan alas ensimmäisenä vuonna ja kaivetaan tämän jälkeen ylös juurineen. Kaivuu on todennäköisesti helpompaa seuraavana vuonna. Vaikka pensaat kaivettaisiin pois juurineen, kitkemistä täytyy todennäköisesti jatkaa, koska uusia taimia itää siemenistä vielä joitakin vuosia.

Jos kurtturuusupensaiden kitkeminen juurineen ei ole mahdollista, pensaat leikataan alas useana vuonna peräkkäin. Pelkällä toistuvalla leikkuulla kurtturuusua ei saada todennäköisesti hävitettyä paikalta kokonaan. Leikkuun teho on parempi, jos sen tehdään useammin kuin kerran vuodessa. Toimenpide on tärkeää tehdä ennen kuin marjat ja samalla siemenet kypsyvät. Kasvustojen voidaan odottaa heikentyvän kolmen vuoden kuluessa siinä määrin, että hoitovälejä voidaan pidentää.

Kurtturuusun biologinen torjunta patogeenin, kuten lahottajasienen avulla, on mahdollinen tulevaisuuden ratkaisu kurtturuusongelmaan. Menetelmää ei ole toistaiseksi testattu Suomessa, joten sen käyttökelpoisuudesta ei ole riittävästi tietoa. Jos lahottajan käytöstä saadaan hyviä kokemuksia, sitä voidaan tarvittaessa käyttää Tiirakarilla.

Tarvittaessa voidaan torjua muitakin haitallisia vieraskasvilajeja. Toistaiseksi muita selvästi haitallisia esiintymiä kuin kurtturuusupensaat, ei tavata alueella.

Kurtturuusun ja muiden vieraskasvilajien torjunnasta vastaa ylläpitopalveluiden viheralueet-yksikkö, joka tilaa työn urakoitsijalta. Urakoitsijan työtä voidaan täydentää talkootoiminnalla.

6.3 Pienpetojen pyynti

Minkin ja supikoiran linnustolle aiheuttamaa haittaa vähennetään pyytämällä niitä säännöllisesti aktiivisesti metsästäen ja loukuilla. Pienpetojen pyynti aloitetaan heti, kun on tarvetta. Työ toteutetaan vain kaupungin valtuuttamien, alan käytännöt tuntevien ammattilaisten toimesta.

Vastuutaho on ylläpitopalvelut tai ympäristöpalvelut ja toteuttaja Stara tai muu asiantuntijataho. Toistaiseksi kaupungin ylläpitopalvelujen viheralueet-yksikkö on tilannut pienpetojen pyynnit.

6.4 Rantaniityn hoito

Merenrantaniityille ominaista kasvillisuutta elvytetään kalliolammikon pohjoisrannalla. Uhanalainen ruskokaisla ja varsinkin hento pikkusappi ovat heikkoja kilpailijoita ja voivat menestyä kohteella vain muun matalan kasvillisuuden seassa. Käyttökelpoisin menetelmä kohteen hoitoon on ruovikon niitto. Niitto hyödyttäisi todennäköisesti myös merisaraa ja hentosuolaketta.

Näistä kasvilajeista tunnetaan useita muitakin kasvupaikkoja Helsingin saaristosta (Helsingin luontotietojärjestelmä, Arvokkaat kasvikohteet) ja Tiirakarilla ne ovat hyvin pienialaisia. Paikalla käynti pelkästään ruovikkoa torjumassa ei olisi kustannustehokasta. Niittoon kannattaa kuitenkin ryhtyä kurturuusun torjunnan yhteydessä, jolloin se ei aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia.

Niiton tehoa vähentää lintujen pesinnän tuoma rajoitus sopivaan toteutusaikaan. Niitto joudutaan tekemään kasvukauden loppupuolella, joten ruovikkoa ei saada kovin tehokkaasti taltutettua. Niitto on tehtävä mahdollisimman pian lintujen pesinnän hiljennettyä. Niiton hyötyä arvioidaan uudelleen muutaman vuoden hoidon jälkeen.

Järviruokoa olisi tarvetta poistaa järeillä toimilla, mutta ruovikon kitkemisen myötä toivotut kasvilajit ovat vaarassa kitkeytyä pois ruokojen mukana. Kauimpana veden puolella kasvavan ruovikon kitkeminen saattaa käydä päinsä ilman tätä haittaa.

Ruovikon niitto ei aiheuta merkittäviä kustannuksia, kun se suoritetaan samanaikaisesti kurturuusun raivauksen kanssa. Koska ruovikko on pienialainen, ruo'on kuljetus pois ei myöskään nosta merkittävästi luonnonhoidon kustannuksia. Ruovikon niittämisestä vastaa ylläpitopalveluiden vihheralueet-yksikkö ja toteutuksesta Stara tai muu urakoitsija.

6.5 Linnustuksen kieltäminen

Merilinnustus kielletään Tiirakarilla luonnonsuojelualueen perustamisen yhteydessä. Merilinnustajien yhdistys saa samalla tiedon rauhoituksesta.

6.6 Muut toimenpiteet

Linnuston pesimätuloksen parantamiseksi voi olla tarvetta muihinkin kuin edellä mainittuihin luonnonhoitotoimenpiteisiin. Vesilintujen pesintäolosuhteet saattavat heikentyä kurturuusun torjunnan myötä, koska se suojaa niitä petolinnuilta. Luodolle voidaan tarvittaessa tuoda esimerkiksi haahkoja suojaavia pieniä rakenteita. Toimenpiteen tarpeellisuutta ja kiireellisyyttä tarkastellaan kurturuusun torjunnan päästyä vauhtiin.

Toiminta sopii vapaaehtoistyöksi, ja sopivia toimijoita ovat esimerkiksi lintutieteelliset yhdistykset. Ympäristöpalvelut päättää toimenpiteiden toteutuksesta ja valvoo niitä.

Lintusuojien asennuksessa on huomioitava arvokkaat kasviesiintymät.

7 Kustannusarvio

Kieltotaulujen valmistus ja asentaminen ovat ainoat kertaluonteiset toimenpiteet. Niiden kustannukset ovat arviolta yhteensä tuhat euroa.

Kurturuusun torjunnan kustannukset syntyvät useasta eri työvaiheesta: pensaiden leikkuu ja/tai kitkeminen, kasvijätteen poiskuljetus ja toimittaminen jäteasemalle. Juurineen kitkemisen kustannukset ovat arviolta

kaksinkertaiset verrattuna leikkuuseen. Kustannuksiin vaikuttaa lisäksi olennaisesti, torjutaanko kurturuusua muilla saarilla samoilla matkoilla, mikä laskee työntekijöiden matkaan kuluvia työtunteja ja venekuljetuksen hintaa.

Arvio kurturuusun kustannuksista kymmenen vuoden jaksolle:

- 1. vuosi: 2 000 €
- 2. vuosi:
 - o vaihtoehto 1 (sisältää pensaiden kitkemisen juurineen) 4 000 €
 - o vaihtoehto 2 (torjunta pensaat alas leikkaamalla) 2 000 €
- 3. vuosi:
 - o vaihtoehto 1 (pensaat kitketty juurineen) 1 000 €
 - o vaihtoehto 2 (torjunta pensaat alas leikkaamalla) 2 000 €
- 4.–5. vuosi: 500–1 000 € / vuosi
- 6.–10. vuosi: 0–500 € / vuosi

Ruovikon niiton kustannukset ovat arviolta 500 euroa vuodessa, kun se toteutetaan samaan aikaan kurturuusun torjunnan kanssa. Muutamana vuonna peräkkäin jatkettun hoidon jälkeen kustannuksia tulee harvemmin.

Haitallisten pienpetojen pyynnin vuosittaiset kustannukset ovat todennäköisesti enimmillään tuhat euroa.

Maihinnousukieltoa pitäisi valvoa laajalti Helsingin saaristossa. Kohdekohtaisia kustannuksia ei ole mielekästä arvioida.

8 Vaikutukset

8.1 Luontovaikutukset

Tiirakarin luonnonsuojelualueen perustaminen turvaa linnuille suotuisat pesimäolosuhteet vähentämällä pesimäaikaista häirintää. Rauhoitusmääräyksillä suojellaan myös luotoa ympäröivällä matalikolla syksyllä ruokailevia lintuja.

Haitallisiin vieraslajeihin kuuluvien pienpetojen pyynnillä voidaan parantaa lintujen pesimätulosta. Pyyntiä täytyy tehdä lintujen pesimäaikana, joten siitä koituu lyhytaikaista häiriötä linnuille. Pynnin hyöty on kuitenkin selvästi haittaa suurempi.

Kurturuusun torjunnalla turvataan somerikoiden ja niittyjen kasviston säilyminen. Järviruo'on niitolla elvytetään kalliolammikon pohjoisrannan rantaniittykasvillisuutta, joka on ehtinyt pahasti taantua. Toimenpiteiden avulla on mahdollista säilyttää muiden muassa uhanalainen ruskokaisla ja silmälläpidettävä pikkusappi osana luodon flooraa.

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttamisella ei ole mainittavia luontovaikutuksia alueen ympäristöön. Lähtökohtaisesti suojelu voi ohjata käyttöpainetta niille luodoille, joille maihinnousua ei ole rajoitettu. Merkittävistä lintuluodoista lähistöllä on ennestään suojeltu Koirapaasi, ja lähitulevaisuudessa suojellaan noin puolentoista kilometrin päässä itäpuolella sijaitseva Pitkäouri. Tiirakarin suojelu ei näin ollen lisää näiden arvokohteiden ulkoilukäyttöä lintujen pesimäaikana. Tiirakarin eteläpuolella, noin 800 metrin päässä, on yksi linnustoltaan huomattavan arvokas luoto, Syväkari, joka ei kuulu kaupungin luonnonsuojeluohjelmaan. Muita linnustollisesti tai kasvistollisesti läheskään yhtä arvokkaita luotoja ei Tiirakarin lähistöllä ole. Merilinnustuksen lakkauttaminen Tiirakarilla saattaa lisätä linnustusta Syväkarilla ja ulommilla linnustusluodoilla.

8.2 Vaikutukset alueen käyttöön

Tiirakari on mannerta lähin linnustusluoto ja ainakin tältä kannalta linnustajille Helsingin saariston vetovoimaisin kohde. Näin ollen linnustuksen kieltäminen luodolla saattaa vähentää tuntuvasti merilinnustusta Helsingissä. Metsästysmääräysten mukaista linnustusta voidaan kuitenkin jatkaa muilla kaupungin tähän tarkoitukseen osoittamalla luodoilla, joita on Tiirakarin suojelun jälkeen yhteensä kaksitoista.

Tiirakarin suojelu rajoittaa kalastusta, mutta on edelleen luvallista rauhoitusajan ulkopuolella (16.8.–31.3.). Kaupungin verkkosivujen mukaan muita heittouisteluun sopivia kohteita lähistöllä ovat Koirakari, Söderholmin kupu ja Syväkari. Mäntykari on mainittu erityisenä kalastusretkikohteena.

Suojelu estää veneilijöiden ja melojen mairinnousun luodolle suureksi osaksi vilkkainta vesillä liikkumisen aikaa. Rantautuminen on edelleen sallittua vesillä liikkujille useimmilla lähiluodoilla.

Suoja-alue ei haittaa vesillä liikkumista lähiluotojen ympäristössä eikä laajemmin. Lähin väylä sijaitsee noin 250 metrin päässä luoteispuolella. Rauhoitusmääräyksissä sallitaan tarvittava loiston huolto.

Alueen suojelu rajoittaa tuhkan sirottelua lintujen pesimäaikana hyvin pienellä osuudella koko sirotteluun varatusta alueesta.

9 Seuranta

Tiirakarin pesimälinnustoa seurataan laskemalla säännöllisesti lintujen parimäärät tai pesinnät luodolta. Seuranta toteutetaan enintään kolmen vuoden välein. Vastuutaho kaupungilla on ympäristöpalvelujen Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö.

Kurtturuusun torjunnan vaikutuksia seurataan toimenpiteiden aloittamisen jälkeen vuosittain samalla kun tehdään torjuntatoimia. Tähän on tarvetta ainakin ensimmäisenä kolmena vuonna. Sen jälkeen, kun vesojen ja siementaimien tuotanto on tyrehtynyt, seuranta on tarpeen tehdä kahden–kolmen vuoden välein. Kurtturuusun tilannetta voidaan seurata myös pienpetojen pyynnin yhteydessä. Vastuutaho on vieraskasvien torjunnasta vastaava eli ylläpitopalveluiden viheralueet-yksikkö.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei ehdoteta erillistä haitallisten pienpetojen ja niiden tekemien tuhojen seuranta. Havaintoja pienpedoista tehdään muun muassa lintulaskentojen aikana. Samalla voidaan arvioida torjuntatoimien vaikutuksia. Vieraspetohavaintoja tehdään myös muun muassa Staran toimeksiantojen ja kaupungin kalastusvalvonnan yhteydessä.

Lähdeviitteet

Helsingin kaupunki 2020: Helsingin Tiirakarin kasvillisuuskartoitus vuonna 2020.

Helsingin luontotietojärjestelmä 2020: Arvokkaat kasvikohteet. Päivitetty 30.12.2019

Helsingin luontotietojärjestelmä: Tärkeät lintualueet. Päivitetty 29.6.2020

Helsingin luontotietojärjestelmä: Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit. Päivitetty 29.7.2020.

Luostarinen, M.: Helsingin saariston pesimälintujen laskenta-aineistot (2010-2020).

Sitowise Oy 2019: Helsingin silmälläpidettävien ja uhanalaisten luontotyyppien kartoitukset. Saarikuvaukset osa 2. Helsingin läntinen saaristo ja ulkosaaret.